

Aandachtpunten in het boek Job in het licht van het Evangelie van Jezus Christus

(een serie bijbellessen uit het boek Job)

Voorwoord

Deze bijbellessen zijn het product van de invulling van een verzoek om een aantal bijbelstudies te geven over de persoon Job en het belang daarvan voor het geestelijk leven nu.

Ik ben op dit verzoek ingegaan en heb deze studies weergegeven in een aantal lessen. Naast eigen interpretatie heb ik mede gebruik gemaakt van informatie uit reeds uitgegeven studies over Job, o.a. van br Klaas Goverts.

Mogen deze lessen tot zegen wezen voor de lezers van 'Levend Geloof'.
Hessel Hoefnagel

Inleiding

Les 1

Het bijbelboek Job is één van de oudste geschriften van de bijbel. Het boek is door de bijbelonderzoekers gerangschikt onder de zo genoemde *Ketoebim*, de Hebreeuwse aanduiding voor *Geschriften*.

Het Hebreeuwse Oude Testament volgt namelijk een andere indeling van de bijbel dan die wij kennen. De Hebreeuwse indeling weerspiegelt het ontstaan van de oudtestamentische canon:

I De Thora (*Wet*, de boeken Genesis t/m Deuteronomium)

II De Nebi'im

[*De Eerste Profeten* (Jozua, Richteren, 1 en 2 Samuël, 1 en 2 Koningen)] en de

[*Latere Profeten* (Jesaja, Jeremia, Ezechiël en de 12 kleine Profeten)]

III De Ketoebim (*Geschriften*):

Psalmen, Spreuken, **Job**, de vijf zo genoemde Feestrollen (Hooglied voor het Paasfeest, Ruth voor het feest der weken, Klaagliederen voor het Vasten vanwege de inneming van Jeruzalem, Prediker voor het Loofhuttenfeest en Esther voor het Poerimfeest), Daniël (!), Ezra, Nehemia, 1 en 2 Kronieken).

Wij kennen in de Nederlandse vertalingen van het Oude Testament van de bijbel de volgende indeling:

- **Historische boeken**
- **Dichterlijke boeken**
- **Profetische boeken**

Het Boek Job behoort dus tot de *Geschriften*. In dit boek wordt met name het lijden van de mens met betrekking tot God naar voren gebracht.

We kunnen dan al bij voorbaat de vraag stellen:

Welke (zinnige) plaats heeft (een ogenschijnlijk zinloos) lijden van de mens in diens ontwikkeling naar het doel van God?

En direct daaraan gekoppeld de volgende vraag:

Wat is de plaats van Gód in het lijden van de (gelovige) mens?

En dan met name de mens, die vroom en oprecht is en naar de wil van God leeft, zoals Job. En dan nemen we het begrip lijden in de breedste zin van het woord, dus op velerlei manier, geestelijk, fysiek en/of lichamelijk.

Moeten we als christenen er bij het lijden van de (gelovige) mens wellicht van uit gaan, dat God dit lijden zelf bewerkt of op z'n minst toestaat om ons op één of andere wijze daardoor te vormen?

Of moeten we wellicht het standpunt van de Heidelbergse Catechismus als geldend uitgangspunt nemen? Daarin staat o.a. de vraag:

'wat verstaat gij door de voorzienigheid Gods?'

En het antwoord is dan:

'De almachtige en alom tegenwoordige kracht Gods, door welke Hij hemel en aarde, mitsgaders alle schepselen, als met Zijn hand nog onderhoudt en alzo regeert, dat loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren, spijs en drank, gezondheid en krankheid, rijkdom en armoede en alle dingen, niet bij geval (toevallig), maar van Zijn vaderlijke hand ons toekomen.'

Zoiets van: *'God doet Zijn eigen wil en legt daarvoor geen verantwoording af aan de mens'*. En omdat het van God komt, hebben wij als mens dat maar te accepteren en moeten we Hem daarvoor zelfs nog bedanken.

Of moeten we trachten met behulp van de gegevens in de bijbel een goed gefundeerd antwoord zien te krijgen op bepaalde vragen over het lijden van de mens, zonder daarbij af te doen van de realiteit daarvan, hoe dit zich ook aandient.

Wanneer we enkele **hoofdpunten** uit het boek Job als leidraad nemen voor een paar bijbelstudies, dan willen we vooral de **lessen** daaruit leren, die ons meer inzicht geven in het plan van God met de mens in het algemeen, maar vooral ook met de mens in het bijzonder, dus u en ik als afzonderlijke gelovigen.

Ik realiseer me daarbij heel goed, dat er ook aan het eind van deze lessen nog vragen over zullen blijven. Maar dat prikkelt ons temeer om hier biddend mee bezig te zijn en ook op deze dingen een duidelijk zicht te krijgen.

Wie was Job?

We kennen Job vanuit het Oude Testament van de bijbel. De naam Job betekent vanuit het Hebreeuws:

'Hij, die vijandig bejegend wordt' of 'Hij, die een vijand heeft!'

Die naam wordt dus wel heel duidelijk bewaarheid in zijn leven, zo blijkt uit de inhoud van het bijbelboek.

In het Syrische kan Job echter ook betekenen: **Geliefde!** En ook dat komt in het boek Job duidelijk naar voren: Job is een geliefde van God! **Een door God beminde!**

Vier kernwoorden typeren de geestelijke status, die van Job wordt vermeld (1:1): **Vroom! Oprecht! Godvrezend! En wijkende van het kwaad!**

- **Vroom** betekent gewoon: eenvoudig. Onverdeeld, enkelvoudig!
- **Oprecht** duidt aan: Een man uit één stuk! In zijn oprechtheid en geloof in God een *'leesbare brief'* voor alle mensen om hem heen. Zoals ook wij vanwege het evangelie dat wij kennen een *'leesbare brief'* van Christus behoren te zijn (2Cor.3: 2-3).
- **Godvrezend!** Job houdt rekening met de uitgangspunten van God met betrekking tot de mens. Hij leeft niet alleen zelf heilig voor God, maar omdat hij zichzelf heiligt, is hij ook in staat om anderen te heiligen, die onder zijn verantwoordelijkheid vallen. Zoals zijn kinderen. Als Job vermoedt, dat ze zich mogelijk besmet hebben met dingen van het aardse leven, die hen wellicht van God hebben afgetrokken, **dan brengt hij voor ieder van hen een brandoffer** om zo verzoening over hen te doen (1:5).

Heiligen = afzonderen van het kwaad.

Vraag: Hoe doen wij dat t.o.v. onze (wellicht ongelovige) huisgenoten (man, vrouw, broers, zusters, kinderen)? Paulus zegt immers, dat zolang de ongelovige huisgenoot zich schikt onder het gezag van de gelovige, deze in hem/haar geheiligd is (vgl 1Cor.7 :14).

Job is ook

- **wijkende van het kwaad!**

Dat is dus een bewuste eigen genomen beslissing om dingen niet te doen en zelfs consequent uit de weg te gaan, als daar het vermoeden bestaat, dat ze schadelijk zijn voor de innerlijke mens in diens ontwikkeling tot het doel van God.

Deze man Job trekt (uiteraard!) in de hemelse gewesten de specifieke aandacht van de duivel. Deze trekt immers voortdurend rond in de wereld van de mensen, zoekende wie hij zal kunnen verslinden, dus uit de sfeer van God

wegtrekken door 'van alles en nog wat', dat (kerkelijke) traditie, media en moderne theologie te bieden hebben of zelfs voorschrijven.

Petrus schrijft in zijn brieven aan de gelovigen:

'Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal (kunnen) verslinden' (1Petrus 5: 8:).

Die instelling ten opzichte van de mens heeft de duivel al vanaf de schepping van de mens. Daarbij vermomt hij zichzelf maar al te vaak om zich niet te doen ontdekken en onopgemerkt zijn werk te kunnen doen. Zelfs kan hij zich vertonen alsof hij een *'engel des lichts'* is. Dus als het ware met een positieve instelling t.o.v. de mens. Net als mensen zich kunnen voordoen als *schijnapostelen*, zo kan ook de satan zich voordoen als een engel van het licht, al is hij een wezenlijke macht van de duisternis (2Cor.11: 12-15).

Tot zover onze eerste les over het Boek Job. In de volgende les gaan we echt beginnen met het naar voren halen van aspecten uit het boek Job, die *wij* ook mee kunnen maken. We willen dan gaan zien, hoe ook *wij* in bepaalde situaties ons op kunnen en mogen stellen als kinderen Gods temidden van de strijd en moeite, die de duivel op onze weg brengt.

- * - * - *-

**Aandachtpunten in het boek Job in het licht van het Evangelie van Jezus
Christus**
(een serie bijbellessen uit het boek Job)

De verhouding tussen mens en (boze) engelen

Les 2

Uit de context van de bijbel leren we, dat er drie afzonderlijke wezens zijn: *God, mens en engel*. Dat komt ook in **Job 1: 6-12** naar voren.

Zowel het wezen *mens* als *engel* hebben elk een duidelijk door de Schepper afgebakende taak en bestemming. Het wezen *mens* is bestemd om in verbinding met God te *heersen* over de werken van Gods scheppende hand (Gen.1: 26-28; Joh.6: 27-29; 9: 4; 1Cor.12). Het wezen *engel* echter is bestemd om de mens te *dienen* in die opdracht.

**De werken van Gods hand worden gerealiseerd door het
'lichaam van Christus'**

Engelen worden in het Oude Testament van de bijbel wel aangeduid als '*morgensterren*' en als '*zonen Gods*' (Job 38: 7). In **Jes. 14:12** (Septuaginta) wordt volgens veel bijbeluitleggers de val van de engelenvorst Lucifer weergegeven. Deze vooraanstaande engel wordt algemeen als de latere duivel en satan gezien.

Zo worden er in de bijbel drie aartsengelen genoemd: Lucifer, Gabriël en Michaël. Lucifer (lichtdrager) is dan door zijn opstand tegen God tot duivel en satan (tegenstander) geworden. Zijn val vanaf zijn hoge engelenpositie in de eeuwigheid vóór de schepping van de mens werd mogelijk veroorzaakt, doordat hij zich als wezen *engel* niet ondergeschikt wilde maken aan de door de Schepper beoogde positie van het wezen *mens*.

Ik stel me de val van Lucifer daarom als volgt voor: Toen de Schepper in de eeuwigheid de positie van de aarde bepaalde als woonplaats voor het toekomstige wezen mens, waren de engelen vol verwondering en jubel aanwezig; ook Lucifer als vooraanstaande en wellicht de hoogstgeplaatste engelenvorst. In Job 38: 4-7 antwoordt de Schepper Job vanuit een storm. De tekst luidt letterlijk vanuit de *Septuaginta* (Griekse vertaling van het Oude Testament in ca de derde eeuw vóór Chr.):

'Waar waart gij, toen Ik de aarde fundeerde? Vertel het Mij, als gij de kennis daartoe hebt. Wie bepaalde de afmetingen daarvan, als gij het weet. Wie strekte over haar een meetsnoer uit? Waarop zijn haar grondvesten neergelaten en wie was het, die de hoeksteen heeft gelegd? Toen de sterren werden gemaakt, prezen al Mijn engelen Mij met een luide stem'..... .

Dus ook Lucifer als *'beschuttende cherub'* temidden van de *'vlammende stenen'* op de *'berg der goden'*, zoals hij in Ez.28: 16 wordt voorgesteld.

De engelen zouden weliswaar tot *'winden'* en tot een *'vuurvlam'* zijn, maar de ***'Zoon des ménsen'*** zou de *'koninklijke scepter'* ontvangen en de plaats aan Gods *'rechterhand'* innemen. De plaats nota bene, die Lucifer zich eigen wilde maken door zich *'boven de sterren Gods'* te willen verhogen en zich aan de Allerhoogste gelijk te stellen (Jes.14: 13,14).

Naarmate de schepping van de 'aarde' vorderde als 'woonplaats' voor het wezen mens en deze namens de Schepper daarover als wettige beheerder zou gaan functioneren, werd steeds meer duidelijk, dat het wezen mens uiteindelijk zou uitgroeien van een status *'kind van God'* tot een veel hogere status ***'zoon van God'***, dus aan de Allerhoogste gelijkvormig. Het wezen *mens* zou ook *'erfgenaam van God'* zijn, een *'afdruk en afstraling van Diens wezen en heerlijkheid'* (vgl Hebr1: 3). Dus naar Gods beeld en gelijkenis, zoals de Schepper het van oorsprong bedoelde (Gen.1: 26).

Alle engelen (ook dus Lucifer als engelenvorst) zouden daarom de mens moeten huldigen vanwege diens hogere positie. Het wezen *engel* zou in de verhouding tot de Schepper en als éérdere schepping toch ondergeschikt zijn aan het later geschapen wezen *mens*. De engelen zouden de mens in diens ontwikkeling tot zoonschap moeten beschutten en dienen. De mens zou tot *'zoon van God'* worden en zich in die positie mogen stellen aan de rechterhand van de majesteit in de hoge, hetgeen voor de engelen niet is weggelegd (Hebreeën 1: 1-14).

Lucifer dacht zichzelf als engel het hoogst denkbare wezen in Gods schepping, maar hij bleek niet alleen ondergeschikt te moeten zijn aan het ná de engelen geschapen wezen mens, maar dit ook nog tot een *'slechts'* *'beschuttende cherub'* te moeten zijn temidden van de andere *'vlammende stenen'*.

Door deze ontwikkeling in de schepping stokte de jubelzang van deze *'morgenster'* en *'zoon van de dageraad'*. Er kwam jaloezie in het hart van Lucifer. Hij werd als het ware *'op de proef gesteld'* en hij kwam daar niet goed doorheen. Zijn vermeende eer en trots werden gekrenkt. Er kwam onrecht in zijn hart en hij raakte vervuld van geweldenarij jegens de mens. Hij kwam tot zonde en afval van God (Ez.28: 15 e.v.).

Hij verloor daardoor zijn positie en werd verbannen vanaf de *'berg der goden'*. Zijn bestemming is sindsdien om te worden *'neergeworpen'* tot in het *'diepste der groeve'* (de *'poel des vuurs'*) (Jes.14: 15; Op.20: 10, 14).

(Lees m.b.t. de val van Lucifer voor uzelf de profetieën van Jes. 14 en Ez. 28 over de 'koning van Babel' en de 'vorst van Tyrus').

Niet alleen het wezen *engel* werd *'op de proef gesteld'*, toen bleek dat de Schepper een hoger staand wezen ging scheppen, dat door de engelen *'gediend'* moest worden. Later gebeurde dit ook met het wezen *mens* in diens ontwikkeling tot zijn goddelijke bestemming. Toen de tijd daarvoor door de Schepper rijp werd geacht, werd het wezen mens namelijk in de zo genoemde *'hof van Eden'* geplaatst. Daar zou hij geconfronteerd worden met de bestaande geestenwereld, zowel in het positieve als in het negatieve.

De *'hof van Eden'* is een stoffelijke voorstelling van geestelijke zaken en wordt ten onrechte ook wel *'paradijs'* genoemd, maar was dat bij lange na niet. De aanduiding *'paradijs'* komt slechts drie keer in de bijbel voor:

- De eerste keer, toen de Heer Jezus aan het kruis hing en aan de gelovige moordenaar naast hem beloofde, dat deze *'heden met Hem in het paradijs zou zijn'* (Luk.23: 43).
- Vervolgens sprak de apostel Paulus over het *'paradijs'*, waarin hij in de geest was weggevoerd en *'onuitsprekelijke dingen'* hoorde (2Cor.12: 4).
- Tenslotte wordt in Op. 2: 7 de aanduiding *paradijs* genoemd: *'wie overwint, hem zal Ik geven te eten van de boom des levens die in het paradijs Gods is'*.

In de *'hof van Eden'* komt weliswaar de *'Boom des levens'* voor, maar ook nog de *'boom van kennis van goed en kwaad'*, waarvan de mens volstrekt niet mag *'eten'*. En ook kan in de *'hof'* de duivel nog actief zijn om de mens te misleiden en van God af te trekken. Dit is in het *'paradijs Gods'* onmogelijk. De *'hof van Eden'* is daarom een schaduwbeeld van de *'hemelse gewesten'* te noemen.

We kennen het trieste gevolg van de zo genoemde *'zondeval'* van Adam en Mannin, die later de naam Eva kreeg. De zonde kwam de wereld van de mens binnen en door de zonde de dood en deze kon doorgaan tot alle mensen, omdat niemand de zondemacht (duivel) kon weerstaan en de claim van (de) Dood kon ontgaan (Rom.5: 12 e.v.).

Ook in de tijd van Job was de duivel als vijand van de mens actief om hem zover te brengen, dat hij God zou verloochenen. Zelfs misbruikte de duivel daarvoor de vrouw van Job, die als gevolg van alle ellende, die over haar gezin werd uitgestort, vertwijfeld en verbitterd uitriep:

'Hoe kun je nog in die God geloven, die zoveel ellende bewerkt. Zeg Hem vaarwel en sterf maar, want dat is beter dan dit' (naar Job 2: 9).

Net als menig gelovige in onze dagen schreef de vrouw van Job de oorzaak van alle ellende aan God toe. Immers uit Zijn hand zou men zowel het kwade als het goede moeten aanvaarden. Maar hoewel ook Job zelf geen helder zicht had op de dingen, die hem overkwamen, weigerde hij God de schuld te geven. *'Hij zondigde met zijn lippen niet'*, staat er (2: 9,10).

Ook in de tijd van de apostel Petrus blijkt de instelling van de duivel nog precies hetzelfde als in de tijd van Job, want deze apostel waarschuwt de gelovigen:

'Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal (kunnen) verslinden. Wederstaat hem echter, vast in het geloof (net als Job), wetende, dat aan uw broederschap in de wereld hetzelfde lijden wordt toegemeten (niet door God, maar door de duivel!') (1Petr.5: 9).

Ook wij als gelovigen in de Heer ervaren nog steeds het briesend geweld van de duivel. Wellicht is hij in onze tijd nog meer actief dan voorheen, want hij weet dat zijn dagen geteld zijn en zijn einde nadert in de *'poel des vuurs'* als eeuwige afgrendeling van enige vorm van licht en leven.

Daarom wil hij nog zoveel mogelijk mensen van God aftrekken en met zichzelf meesleuren de diepte in. Hij weet namelijk, dat hij *door middel van de mens*, die hij eigenlijk zou moeten dienen, zal worden uitgeworpen tot in deze *'buitenste duisternis'*, waar slechts *'geween is en knersing der tanden'*.

In de *'volheid van de tijd'*, die God al direct na de zondeval in de 'hof van Eden' aangaf, werd de duivel dan ook geconfronteerd met de *'Zoon des ménsen'*, die ook tot *'Zoon van Gód'* werd door de vervulling met de Geest van God. Dus wel aan de Allerhoogste gelijkvormig.

Zijn verlies in deze confrontatie heeft de duivel geleerd, dat zijn uiteindelijke verwerping in de komende *'volheid van de tijden'* ook door de mens zal plaatsvinden. Daarom haat hij de mens in het algemeen, maar zeker de mens, zoals Job en het 'nageslacht' van onze Heer Jezus, die Godvrezend zijn en wijken van het kwaad, dat door hem in de wereld is gebracht.

De duivel siddert voor de éénheid en onverdeeltheit van de levende God (Jak.2: 19). En waar deze door Zijn Geest zich verbindt met de mens, siddert hij ook voor dit *'zaad van de eerste mens'* (vgl *'zoon des mensen'*), dat hem door de kracht van de Geest van God *'de kop zal vermorzelen'* (Gen.3: 15).

En vanuit deze angst zal hij de gelovige mens(heid) benauwen en zolang hij daartoe in staat is, *'de hiel vermorzelen'*, dus in het voortgaan tot het doel van God belemmeren en mogelijk geheel daarvan afhouden. Hij is temeer actief naarmate zijn tijd nadert. Op alle mogelijke manieren, zelfs vermomd als *'engel van het licht'*, is hij bezig mensen gevangen te nemen in zijn netten. En hij slaat daarbij zijn oog specifiek op mensen, die net als Job:

- *zichzelf heiligen*, dus afzonderen van alles, wat tegen de bedoeling van God ingaat,
- *zuiver willen leven* naar de bedoeling van God,

- ook *voor anderen op de bres staan* en hen daardoor ook heiligen en trachten te redden van de ondergang, zodat ze niet meegesleurd worden door de machten der duisternis.

Het boek Job schildert als aanloop enkele taferelen, zowel in de hemel als op de aarde. In deze taferelen worden de dingen achter de dingen duidelijk. We lezen dan in dit boek over 'zonen Gods', in dit geval engelen, die zich voor de troon van God moeten verantwoorden over hun bezigheden op aarde, het domein van de mens.

Volgende keer: **De plaats van de duivel als veroorzaker van lijden.**

_*_*_*_*_

Aandachtpunten in het boek Job in het licht van het Evangelie van Jezus Christus

(een serie bijbellessen uit het boek Job)

De plaats van de duivel als veroorzaker van het lijden

les 3

Job 1 vs 6: Op 'zekere dag' komen in het verhaal over Job de zonen Gods (*engelen in dit verband*) om zich voor de Here te stellen. Zoiets als van de baas, die aan het eind van de werkdag zijn personeel bij elkaar roept en ieders bevindingen navraagt en weer nieuwe instructies geeft.

Afzonderlijk wordt dan gesteld, dat ook satan zich onder hen mengt. Hij is een engel tussen de anderen, maar hij valt direct op, zeker bij de Here God.

Principe: Waar zonen Gods zich openbaren, daar tracht zich ook satan te manifesteren!

En dan wordt satan naar voren geroepen om verantwoording af te leggen aan de 'grote Baas'. *'Wat heb jij gedaan vandaag? Waar ben je geweest? Heb je ook acht geslagen op mijn knecht Job? Want niemand op aarde is als hij, zo vroom en oprecht, godvrezend en wijkende van het kwaad.'*

De vraag komt naar boven: waarom attendeert de Here God de satan op Job? Het is echter niet de Here God, die satan moet attenderen op Job, want uit het antwoord van satan blijkt, dat deze zeer goed weet, wie Job is, hoe godvrezend hij is, hoe oprecht en welk een afstand hij neemt van alles wat tegen de wil van de ware God in gaat. Gewoon als mens tussen de mensen en niet omdat Job het bestaan van een duivel achter de verleidingen tot zonde ziet.

Toen de Here God de schepping van hemel en aarde voltooid had en alles daarin en daarop functioneerde, zoals Hij het bedoelde, stelde Hij de mens aan als de beheersers van de aarde en alles wat daarop was. De mens was dus de wettige *'overste van de wereld'*.

Sinds de zondeval van de mens echter is deze zijn heerserspositie kwijtgeraakt en is hij tot een *slaaf* van de zonde ***macht*** (satan) geworden. De aarde is sindsdien omwille van deze ongehoorzaamheid van de mens aan de bedoeling van de Schepper *'vervloekt'*, d.w.z. onder de claim van de zondemacht gekomen. Satan is sindsdien de wederrechtelijke *'overste der wereld'* in plaats van de mens. De mens is ondergeschikt geworden aan de duivel en daardoor gedoemd om te sterven.

Sterven = komen onder de claim van de Dood(*smacht*)!

Als de mens zondigt, treedt er namelijk een geestelijke wetmatigheid in werking. Dat is de *'wet van de zonde en van de Dood'*. Deze brengt de mens onder de claim van de Dood. In tegenovergestelde zin geldt: Als de mens zich tot God bekeert, treedt de *'wet van de Geest van het leven'* in werking op basis van het volbrachte werk van Jezus Christus (Rom.8: 2).

De Dood is de *'laatste vijand'*, die *teniet gedaan* wordt, dus geworpen wordt in de *'poel des vuurs'*. Als er sprake is van een *'laatste'* vijand, moet er ook een *'eerste'* vijand van God en mens zijn. En dat is de *zonde(macht)*, die de wereld is binnengekomen als gevolg van de ongehoorzaamheid van de eerste (nog niet wederom geboren) mens. En de zondemacht zette de poort open voor de *Dood(smacht)*, zodat deze kon gaan heersen in de wereld van de mens (Rom.5: 12-14, 17-21; 1Cor.15: 21; Op.20: 13).

Maar zowel de *zonde(macht)* als de *Dood(smacht)* worden door de overwinning van onze Heer Jezus *teniet gedaan*, dus uitgeworpen in de eeuwige afgrenzeling, de *'poel des vuurs'* (1Cor.15: 26; Jes.25: 7,8).

De rechtvaardige Schepper erkent de nederlaag van *'de mens in het algemeen'* en de consequenties, die dit heeft voor de hele schepping. Hij trekt zich als het ware tijdelijk terug op *'de mens in het bijzonder'*, die in Hem blijft geloven. Daaronder dus ook de gevallen Adam met zijn vrouw Mannin. Hij geeft ze de zo genoemde *'moederbelofte'*, die ze in geloof aanvaardden (Gen.3: 15) en Mannin krijgt van haar man de profetische benaming **Eva**, d.w.z. *'moeder van alle levenden'* (Gen.3: 20).

Ook de Heer Jezus erkent de satan als *'overste van de wereld'*, die immers sinds de zondeval van de *éérste mens 'in het boze'* ligt, dus onder de claim van de Dood. **Opzoeken: Joh.12: 31, Joh.14: 30 en Joh.16: 11.**

[N.B.: een diepere studie over dit onderwerp geeft mij persoonlijk de indruk, dat ook de satan een ondergeschikte is van de Dood i.p.v. andersom. (De) Dood wordt immers de *'laatste vijand'* genoemd, die te niet moet worden gedaan (1Cor.15: 26). En als satan met al zijn engelen al in de *'poel des vuurs'* is geworpen, dan moet (de) Dood als *'gevangenvaarder'* nog zijn *'gevangenen'* los laten, zodat deze rechtvaardig geoordeeld kunnen worden. Pas daarna wordt (de) Dood in de *'poel des vuurs'* geworpen (Op.20: 7-15).

In Rom.5 wordt door de apostel Paulus gesteld: *'de Dood heeft als koning geheerst'*, ook al voordat er een wet was, die de zonde benadrukte. Daardoor kon de Dood al vanaf Adam gaan heersen over de mens als gevolg van diens overtreding. Zijn claim lag als een sluier over de schepping en de *zonde(macht)* (satan) kon eveneens heersen over de mens vanwege die claim van de Dood.

De vertaling van Rom.5: 21 luidt dan ook bij sommige bijbelvertalingen: *'.....'opdat, gelijk de zonde(macht) heerschappij voerde in het rijk van de Dood.....'* En in Hebr.2: 14 (SV en LuV) wordt van satan gezegd: *'..... die het geweld van de Dood had'*, dus werkte met het geweld van de Dood en niet, zoals de NBG vertaling stelt: *'..... die de macht over de Dood had'*].

Na de opstanding van de Heer Jezus komt de uitdrukking *'overste van de wereld'* voor satan in de bijbel niet meer voor. Wel wordt hij de *'overste van de macht der lucht'* (hemelse gewesten) genoemd, tegen wie wij te strijden hebben (Ef.2: 2).

Sinds Zijn opstanding en plaats op de troon van God is onze Heer Jezus de ware *'Overste van de wereld'* en namens Hem de *'zonen Gods'*, naar wiens openbaring de schepping als in barensood zuchtend verlangt (Rom.8: 18-21).

Wat de éérste Adam (mens) verzaakte, volbracht de láátste Adam (MENS!). Hem is vanwege Zijn overwinning over Satan en Dood immers gegeven *'alle macht in hemel en op aarde'*, zoals Hij ook zelf tegen Zijn discipelen zei:

'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde' (Matth.28: 18).

En in Openb.2: 5 wordt Hij de *'Overste van de koningen der aarde'* genoemd, aan wie *'engelen, machten en krachten'* (dus ook duivelen) onderworpen zijn (1Petr.3: 22). De *'koningen der aarde'* zijn de *'zonen Gods'*, die met het Hoofd samen het totale *'lichaam van Christus'* vormen.

Ook de Dood werd van zijn *'kracht'* of *geweld* beroofd, waardoor weer het oorspronkelijke, onvergankelijke leven aan het licht kwam (komt) als gevolg van de prediking van het ware (volle) evangelie van licht en leven (2Tim.1: 10).

Zo komen we weer bij die vraag: ***Waarom wordt satan opmerkzaam gemaakt op Job?***

We hebben al gezien, dat er geen sprake is van een specifiek *'aandacht vestigen op'*, maar veel meer van een *'tot verantwoording roepen van'* God wil aandacht voor Zijn knecht Job in de hemelse gewesten. Zoals Hij dat ook wil voor u en mij, die Hem dienen. Satan is dus sinds zijn nederlaag aan het kruis van Golgotha niet meer de *'overste van de wereld'*, al doet hij nog wel alsof.

Integendeel, hij wordt door God bewust geconfronteerd met de opgroeiende *'zonen Gods'*, want door middel van hen en met behulp van de ware engelen Gods zal hij worden uitgeworpen in de *'buitenste duisternis'*.

Om deze reden moeten wij ons niet verbazen, als ook wij net als de eerste en de laatste Adam in velerlei verzoeking vallen. Daardoor wordt ons geloof namelijk een ***beproefd*** geloof en we leren daardoor te ***volharden*** in ons geloof.

Daarin hebben wij het voorbeeld van Job, die bleef vasthouden aan zijn rechtvaardigheid (Jak.1: 2). Het is goed om ook Jak.5: 7-11 te lezen. Hier wordt het *geduld van Job* ons ten voorbeeld gesteld, evenals de *gelatenheid* en het *geduld van de profeten*, die in de naam des Heren gesproken hebben.

In het boek Job wordt in profetische zin duidelijk gemaakt dat de mens Gods centraal staat in de hemelse gewesten en daar in zijn ontwikkeling tot het doel van God wordt tegengestaan en gehinderd door de satan.

Job is dan ook een typering, niet alleen van onze Heer Jezus als '*zoon des ménsen*', maar ook van ieder, die naar het beeld van *zoonschap Góds* streeft.

Satan wordt bewust geconfronteerd met de kinderen Gods. Deze hebben daardoor enerzijds lijden te verduren, maar anderzijds worden ze geoefend in het onderscheiden van goed (de sfeer van het Koninkrijk van God) en kwaad (de sfeer van de (wederrechtelijke) beheersgebieden van satan en Dood.

Je zou misschien geneigd zijn te denken, dat God in de situatie, die geschilderd wordt in het eerste hoofdstuk van Job, een soort overeenkomst aangaat met de duivel. Maar dat is geenszins het geval, want dat zou in tegenspraak zijn met het karakter van God. Onze God namelijk:

- bewoont een ontoegankelijk licht.
- kent geen *zweem van verandering of ommekeer*
- kan door het kwade niet verzocht worden.
- brengt zelf ook niemand in verzoeking (*Jak.1: 13-17*).

Onze God werkt vanuit een bepaald *uitgangspunt* en met een bepaald *doel*. En de mens staat daarin centraal. Het gegeven in het boek Job duidt veeleer op een *proces van ontmaskering van de satan*.

Satan probeert zich te verbergen en vanuit een duistere omhulling zijn werk te doen. Maar onze God haalt hem voor het voetlicht! '*Vertel maar eens openlijk, waar je mee bezig bent*'.

Onze God is één! Ongedeeld, heilig en zuiver. Daarvoor sidderen de duivelen, want zij zijn enkel haat en verdeeldheid, leugen en bedrog. En ze sidderen ook voor mensen als Job, die daarbij ook nog vervuld zijn met de Geest van de levende God. De duivelen ervaren God in zulke mensen en daarom sidderen ze voor deze heiligen Gods, die hen met behulp van de heilige engelen doen belanden in de eeuwige afgrendeling, de '*poel des vuurs*'.

De duivel weet, dat zijn einde nabij is en hij kan niet anders dan het '*vlees*' aantasten, zoals l etterlijk bij Job gebeurde. Maar de aanduiding '*vlees*' is méer dan alleen maar het aardse lichaam. Het duidt een gezindheid aan, die in plaats van *naar bóven* (naar de dingen van God), naar *benéden* (naar de begeerlijkheden op aarde) gericht zijn.

Ook wij moeten daarom leren om ons in ons geloof niet te richten op '*het vlees met zijn begeerten*', maar dit integendeel '*kruisigen*', zodat onze nieuw geboren innerlijke mens kan uitgroeien tot geestelijke volwassenheid en geschiktheid voor het Koninkrijk Gods. Lees: **Jakobus 1: 13-16**.

* * * *

**Aandachtpunten in het boek Job in het licht van het evangelie van Jezus
Christus**
(een serie bijbellessen uit het boek Job)

De persoon en gezindheid van Job

les 4

De naam Job betekent 'gehate, vijandig bejegende, vervolgte, aangevochtene'. Job woonde in **Uz**, dat betekent 'een vruchtbaar land', in het oosten. Hij was de rijkste mens van al de bewoners van het oosten. En hij diende God onberispelijk. God zelf getuigde van hem:

'Niemand op aarde is als hij, zo vroom en oprecht, godvrezend en wijkende van het kwaad' (Job 2: 3).

We zien hier vergelijkingen met de begintijd. Toen deed de Here God de éérste mens (Adam) ook wonen in een vruchtbaar land in het oosten. We kennen dat uit de bijbel als de '**hof van Eden**' (Gen.2).

We zien ook vergelijkingen als we naar onze Heer Jezus kijken. Hij is de láátste Adam en Hij leefde in het vruchtbaarste land, wat in de hemelen maar te bedenken is, namelijk: **het Koninkrijk van God**.

Jezus was van jongs af aan onophoudelijk bezig met de dingen van de Vader in de hemelen. Hij was daarom geheel '*van boven*', niet van deze aarde. Dat is ook onze roeping vandaag: '*.....Bedenkt de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is met (in) Christus verborgen in God*' (Col.3: 1-3).

De '*hof van Eden*' en het *land Uz* zijn schaduwbeelden van de '*hemelse gewesten*' (Efezebrief). Adam en Job zijn dan op zich schaduwbeelden van de mens naar Gods oorspronkelijke bedoeling, die bewust in deze geestelijke wereld geplaatst wordt.

Daar ervaart de mens, die op de ware God gericht is, enerzijds de vrede, gerechtigheid en blijdschap van het *Koninkrijk van God*. Anderzijds ervaart hij daar de verleiding en subtiele invloed vanuit het *rijk der duisternis*.

De **mens-in-Christus** wordt immers gezegend met '*allerlei geestelijke zegeningen*' in de hemelse gewesten (Ef.1: 3). Hij moet echter net als de eerste Adam ook zijn/haar 'hof' '*bewerken en bewaren*', dus

- op de juiste wijze beheren,
- afstand nemen tot de '*boom van kennis van goed en kwaad*' en
- vooral niet '*eten*' van de vrucht van deze boom (Gen.2: 15-17).

De mens-in-Christus wordt net als de éérste Adam in de hof, bewust in die hemelse gewesten geplaatst om daar in de komende eeuwen (dat is de tijd,

waarin wij nu leven) *'de overweldigende rijkdom van Gods genade'* te tonen, dus naar buiten te laten zien in overeenstemming met Zijn goedertierenheid over ons in Christus Jezus (Ef.2: 7).

De mens-in-Christus is in totaliteit de gemeente van Jezus Christus en door middel van dit *'lichaam van Christus'* wordt de bediening van het *'geheim van God'* openbaar. Dat geheim is van eeuwen her verborgen gebleven in de Schepper van alle dingen, maar het wordt door middel van de gemeente van Jezus Christus als een *'veelkleurige wijsheid'* bekend gemaakt (geproclameerd) aan de *'overheden en machten'* in de hemelse gewesten (Ef.3: 9-11).

Jezus zelf is het Hoofd van dit lichaam. En deze ware gemeente wordt in de hemelse gewesten bewust geconfronteerd met de (vaak subtiele) invloed van het rijk der duisternis en de invloed van het rijk van de Dood.

Het *'geheim van God'* betreft de invulling van het *'eeuwig voornemen'* van onze God. In dat geheim had ook Job een plaats als *schaduwbeeld*. Maar dit geheim wordt *'in onze Heer Christus Jezus'* in *werkelijkheid* uitgevoerd (Ef.3: 10).

De Heer Jezus was na Zijn vervulling met de Geest van de Vader in de *'gestalte Gods'* (*de mens, zoals de Schepper die zich van oorsprong in gedachten heeft*) en kon zich daarom aan God gelijk stellen. Terwille van de realisatie van het *'eeuwig voornemen'* van de Vader heeft onze Heer echter vrijwillig deze *heerlijkheid* afgelegd. Hij heeft zichzelf *'ontledigd'* en is vrijwillig *'neergedaald'* naar het *'aardse'* niveau van de (gelovige) mens. Deze lag vanwege de zondeval van de éérste Adam immers nog onder de verderfelijke claim van de Dood. Hij nam ter wille van ons de *'gestalte van een dienstknecht'* aan (Fil.2: 5-11).

Onze Heer ging ter wille van het eeuwige doel van de Vader **alle 'hemelen'** door. Hij begon Zijn strijd tegen de duivel en de Dood in de *'eerste hemel'*, de door Paulus genoemde

□ ***hemelse gewesten*** .

Hij bood weerstand tegen de *'smaad en verschrikking'* van de boze geesten, die Hem daar voortdurend omringden. Denk maar aan de climax daarvan toen Hij aan het kruis hing tot een spot en smaad voor de mensen. Toen benauwden Hem de *'stieren'* en *'buffels van Basan'* en omringden Hem de *'honden'* en een *'verscheurende, brullende leeuw'* (Ps 22).

Daarna daalde Hij neer in de *'hemel van de Dood'*, dat is

□ ***het dodenrijk***.

Terwijl Zijn lichaam nog aan het kruis hing en in een graf werd gelegd, werd Hij echter weer verbonden met de Geest van de Vader en proclameerde Hij de overwinning van het Koninkrijk van God aan de *'geesten in de gevangenis'* .

De óngehoorzame geesten moesten Hem als Heer erkennen en werden beschaamd; velen lichamen echter van de géhoorzame geesten werden opgewekt

door deze proclamatie en vertoonden zich in de *'heilige stad'* (pas op! Dat duidt niet op het aardse Jeruzalem, dat net de Heer gekruisigd had). **Vergelijk 1Petr.3: 18b-19 eens met Matth. 27: 52,53.**

De Heer Jezus verbrak de *'weeën van de Dood'* (Hand 2: 24), dus de claim, welke de Dood sinds de 'zondeval' van de éérste Adam had over de hele schepping, inclusief de mens als de door God bedoelde wettige heerser daarover.

Hij kwam in majesteit door Zijn glorieuze opstanding weer tevoorschijn en zette zich tenslotte aan de Rechterhand van de *'Majesteit-in-de-hoge'*. Dat is

□ ***de 'troon van God'***,

waar Hij 'gezetten is' om het rechtvaardig oordeel over alle mensen te voltrekken. Onze Heer kreeg uit de hand van de Vader *'alle macht in hemel en op aarde'*. Hij is *'opgevaren, ver boven alle hemelen'*, om alles tot volheid te brengen (Ef.4: 9,10).

Als ook wij *'in Christus'* willen zijn, zullen ook wij allereerst bewust worden geplaatst in de hemelse gewesten. Daar begint ook onze gloriëtocht, het Lam achterna, de hemelen door. Daartoe moeten wij allereerst de *'wapenrusting Gods'* aandoen om evenals onze Heer ***te kunnen standhouden*** tegen de (*listige SV*) *'verleidingen des duivels'*. Ook wij worden geconfronteerd met en hebben te worstelen tegen de *'overheden, machten, wereldbeheersers der duisternis'*, kortom tegen de *'boze geesten in de hemelse gewesten'*.

We moeten bewust deze *'wapenrusting Gods'* hanteren om ***weerstand te kunnen bieden*** 'in de boze dag'. Ieder van ons ervaart op één of ander manier deze *'boze dag'*, dat is het moment of de periode, waarin je persoonlijk wordt aangevallen, hetzij fysiek (lichamelijk) of psychisch (in je geestelijk en/of je zielsleven).

- We moeten onze ***'lendenen omgorden met de waarheid'***;
- ons bekleden met ***'het pantser der gerechtigheid'***;
- onze voeten schoeien met ***'bereidvaardigheid van het evangelie van de vrede'***;
- het ***'schild van geloof'*** hanteren om de ***'brandende pijlen'*** van de boze te kunnen doven;
- de ***'helm des heils'*** opzetten, zodat ons denken helder blijft en niet wordt verdoofd door de vele informatie, waarmee we worden benaderd;
- het ***'zwaard des Geestes'*** (het Woord van God) ter hand nemen en vooral bij dit alles
- ***'aanhoudend bidden'*** in onze geest en daarbij voortdurend
- ***waakzaam*** zijn en blijven ***volharden*** (Ef.6: 10-20).

- **Adam** was de mens, die namens God optimaal kon heersen over het

'vruchtbare land' in de 'hof van Eden'. Daartoe had hij alle vermogens van de Schepper ontvangen. Hij was de mens, die de Here God kende 'aan de wind des daags, de 'avondkoelte' (Gen.3: 8).

- **Job** was de 'rijkste man van het oosten' en woonde net als Adam in het 'vruchtbare land' in het land Uz.
- **Jezus** leefde innerlijk in de 'heerlijkheid van het Koninkrijk van God' door de vervulling met de Geest van de Vader.
- De '**mens in Christus**' leeft innerlijk eveneens in dit zeer 'vruchtbare land', namelijk in de vrede, de waarheid en de gerechtigheid van het Koninkrijk van God.

Dat 'vruchtbare land' ligt dus in het oosten! Daar **waar de zon opgaat!** Waar de mens God ontmoet! En dat is 'in Christus', dus in het 'lichaam, waarvan de Heer Jezus' het Hoofd is. Vanuit het 'oosten' komt voor de rechtvaardigen de 'zon' op en straalt, eerst als het 'glanzende morgenlicht', maar dan doorgaand totdat de 'volle dag' aanbreekt (Spr.4: 18). En in deze volle dag zal de 'blinkende Morgenster' onze harten vervullen (2Petr.1: 19b; Op.2: 28; Op.22: 16b). Een onvoorstelbare rijkdom!

Job is dus een beeld van de hemelse mens, die nog verkeert in het aardse lichaam ('aan dat der zonde gelijk' Rom.6: 6; 8: 3). Ook Jezus verkeerde in zo'n lichaam en ondervond daarin de vernedering en verdrukking als gevolg van de zonde der wereld. En ook de hemelse mens nu ervaart nog steeds de verdrukking van het verblijf in het 'lichaam der zonde', ook de 'oude mens' genoemd.

Job typeert het belang van het nemen van de juiste keuzes in het leven. Hij koos voor het goede: de waarheid van God, ondanks alle blijken van tegenstrijdigheid daaraan.

Hoewel Job niet alles begreep, wat hem overkwam, maakte hij wel steeds de juiste keus. Hij schreef zelfs in zijn grootste ellende God niets ongerijmds toe en zondigde met zijn lippen niet. Hij bleef volharden in zijn geloof in God en kwam na een toetsingsproces 'als goud' (goddelijk) te voorschijn (Job 23: 10).

Wie net als Job wil leven, zal evenals hij gehaat worden omwille van de naam van Jezus (Job = gehate). Maar door 'volharding tot het einde' zal hij net als Job het (eeuwige) leven verkrijgen.

*_*_*_*_*

**Aandachtpunten in het boek Job in het licht van het evangelie van Jezus
Christus**
(een serie bijbellessen uit het boek Job)

Aansluiting bij het voorgaande

les 5

We hebben in de vorige lessen gezien, dat satan de veroorzaker is van al het lijden, dat Job overkwam, maar ook ons overkomt. Net als in de 'hof van Eden' was bij Job ook satan aanwezig tussen de *'zonen Gods, die zich voor de Here stellen'* om op een subtiele manier Job te beschuldigen en hem daarna binnen de hem toegestane grenzen waar mogelijk aan te vallen en te beschadigen (Job1: 6 e.v.).

Satan is onophoudelijk de *'aanklager der broeders'*. 'Dag en nacht' staat hij voor de troon van God om Hem te wijzen op alles wat zij (wij) verkeerd doen. Dat ervaren wij in ons gedachteleven. Belangrijk is hoe je daar persoonlijk mee omgaat. Want zijn aanklacht is te weerstaan door daar het eigen getuigenis van het geloof tegenover te stellen:

- pleiten op het volbrachte werk van Jezus Christus (het 'bloed van het Lam'),
- geloof in de totale vergeving van zonden en
- volharden tot 'de dood' (Op.12: 10b, 11).

Als bewuste christenen, dus gedoopt in de heilige Geest, zijn wij in staat te zien, hoe vaak de duivel aanwezig is in het lijden, dat mensen (ook christenen) te verduren hebben. Zijn 'listen en lagen' zijn ons immers niet onbekend? De massamens echter, die God niet kent, houdt geen rekening met de duivel en houdt zelfs onze goede God maar al te vaak verantwoordelijk voor wat er aan leed in de wereld plaatsvindt. Door onwetendheid wordt zelfs door 'gelovigen' het werk van de duivel maar al te vaak toegeschreven aan de (vermeende) ware God, die op één of andere willekeurige manier straf oefent, of het nu Zijn kinderen betreft of niet. Uit Zijn hand denkt men zowel het goede als het kwade te ontvangen, hetgeen men zelfs in de fundamentele uitgangspunten van menige geloofsgemeenschap heeft vastgelegd.

Mede uit het boek Job dienen we echter te leren, dat niet onze God, maar de satan (de 'leugenaar van den beginne') de veroorzaker is van alle ellende, welke zich in persoonlijke of gemeenschappelijke zin voltrekt in deze wereld.

Satan is de tegenstander van de mens! Hij haat de mens en doet er alles aan om te verhinderen, dat deze het doel van de Schepper bereikt: het openbaar worden als ware mens-in-Christus. Hij krijgt weliswaar tot een door onze God bepaalde tijd de mogelijkheid om deze mens aan te vallen, maar onze God zal

nooit toestaan, dat Zijn kinderen boven vermogen door hem verzocht worden (1Cor.10: 13).

Dat gold ook Job, hoewel deze nog niet in staat was om 'achter de schermen' te kijken! De duivel probeerde de Here God zo ver te krijgen om Job aan te tasten en dat probeert hij nog ten opzichte van de mens door middel van zijn voortdurende aanklacht. Maar God laat zich door het kwade niet verzoeken en Hij brengt ook niemand in verzoeking (**lees Jak.1: 12,13**).

Wel kreeg satan toestemming om Job aan te tasten en zijn bezit af te nemen, maar met de duidelijke begrenzing, dat hij het leven van Job niet mocht nemen. Daaruit zou God namelijk een nieuwe Job tevoorschijn doen komen.

Het leven van Job was dus in de bescherming van God tot een bepaald doel (Job 2: 6). Datzelfde geldt ook voor de gelovige nu! Dat moet steeds in 'het woord van ons persoonlijk getuigenis' doorklinken.

De duivel kan het voornemen van onze God met betrekking tot de mens dwarsbomen, maar niet verhinderen. We zien dit o.a.:

- bij Adam in de *'hof van Eden'*;
- bij *Abraham*, toen deze werd beproefd in zijn geloof, maar gelijktijdig *door satan verzocht werd* om Izak te slachten;
- bij de *'verzoeken van het volk Israël in de woestijn'* en
- in vele andere bijbelse voorbeelden

De duivel moet zelfs vaak ongewild meewerken aan de voltooiing van het 'eeuwig voornemen' van de Schepper met betrekking tot de mens. Om daarna tot zijn eigen bestemming te komen in de 'poel des vuurs' (Matth.25: 41b, Op.20: 10).

In het geval van Job kunnen wij als *achtergrond* de invloed van de duivel lezen, maar de (in God gelovende!) mensen uit diens omgeving zagen in Job niet anders dan een mens, die wel tegen God gezondigd zou moeten hebben en daarom door Hem gestraft werd.

Naast het lichamelijke lijden was het in twijfel trekken van zijn rechtvaardigheid door zijn vrienden voor Job een veel zwaardere beproeving. Hij kwam immers helemaal alleen te staan in zijn strijd. Hij is daarmee een typering van onze Heiland. Hoe kwam immers ook onze Heer Jezus alleen te staan in Zijn bediening om de 'zonden van de wereld' te dragen en de mens weer met God te verzoenen. Hoe werd Hij al aan het begin van Zijn bediening door de heilige Geest bewust in de 'hemelse gewesten' geconfronteerd met de duivel, welke Hem gedurende vele dagen verzocht in deze 'woestijn' (Matth.4: 1-11).

Hij wist echter door de *Geest van God* weerstand te bieden in deze 'boze dag' door de duivel steeds weer het *Woord van God* voor te houden en zich alleen aan Hem dienstbaar te stellen.

De persoonlijke vervulling met de heilige Geest, zoals Jezus die ervoer, moest Job nog missen. Dat feit doet hem in onze waardering alleen nog maar sterker staan in zijn vasthouden aan zijn rechtvaardigheid voor God.

Ook wij als 'kinderen Gods', die ook de heilige Geest ontvangen hebben, kunnen concluderen, dat wij onder toelating van onze God *beproevingen* ondergaan en dat daarin onze vijand, de duivel, maar al te graag ons tracht te *verzoeken* om onze God en Vader als 'tegenstander' te gaan zien. Om Hem de oorzaak van ons lijden aan te wrijven, in plaats van de boze geesten te ontmaskeren en hen te weerstaan, zodat ze van ons moeten aflaten, net als bij Jezus (Matth.4: 11; Jak.4: 7).

Het '*vuur van beproeving*' maakt kinderen Gods sterk en bekwaam tot hun hoge roeping. Onze God heeft alles in de hand en Hij zorgt er voor, dat we niet boven vermogen verzocht worden. Hij zorgt met de verzoeken ook voor de uitkomst, zodat we er tegen bestand zijn (1Cor.10: 12,13).

Dat leren wij ook uit de geschiedenis van Job. Satan kan geen 'haar van ons hoofd' doen vallen zonder de wil van onze hemelse Vader. Wat er ook gebeurt, het '*eeuwig leven*' van onze innerlijke mens is het eigendom van onze God en daar blijft de duivel met al zijn 'geweld' van af.

De vrienden van Job

Er worden vier vrienden van Job genoemd, maar er is onderscheid tussen de eerste drie vrienden en de laatstgenoemde vriend.

- **De eerste drie vrienden**

Zij zijn nakomelingen van Ezaü (Edom). Hun namen zijn: Elifaz, Bildad en Zofar. Zij typeren godsdienstige, vrome geesten, die elkaar aanvullen om de oorzaken van alle menselijke ellende in het leven van Gods kinderen ergens in verband brengen met de *wil van God* en/of de *schuld van de mens t.o.v. God* (lezen: Job 2: 11-13).

Deze 'vrienden' stellen in feite de mens tegenover God en ze trachten de mens zover te brengen, dat deze zichzelf schuldig gaat voelen om wat hij meemaakt of zich met verwijten tegenover God stelt. God en mens worden dan elkaars tegenspeler en de werkelijke vijand van de mens blijft mooi buiten schot.

'*Alle dingen ontvang je uit de vaderhand van God*', zeggen deze geesten door de mond van '*vrome vrienden*'. Dus ook de nare dingen. God zegent wie Hij wil en Hij straft wie Hij wil en de mens moet dat maar accepteren.

Zeven dagen lang zwijgen deze 'vrome vrienden' als ze bij Job arriveren. Ze strooien as op hun hoofd. Ze kunnen geen woord van begrip en troost over hun lippen krijgen. En als ze gaan spreken, stromen ze over van verwijten en het in twijfel trekken van de oprechtheid en godvrezendheid van Job. Ze gaan van puur

menselijke standpunten uit en redeneren vanuit menselijke ervaringen en tradities. Ze geloven in Gods bemoeienis met mensen, maar de wegen, die God gaat met Zijn kinderen is hun volkomen duister.

Wat nog erger is voor Job: ook zijn vrouw is zwaar aangeslagen. Ook zij heeft geen inzicht in de geestelijke achtergronden. Ze heeft de rijkdom van Job ervaren als een zegen, maar ze ziet ook het verlies van haar kinderen en de felle aantasting van de gezondheid van haar man als van God afkomstig en dit maakt haar opstandig.

Haar bittere klacht is: 'Job, wat heeft jou vroomheid je opgebracht? Toch alleen maar ellendel!? Houd je nog vast aan je vroomheid? Zegen toch God en sterf!' (Job 2: 9).

Uiteindelijk moeten deze eerste drie 'vrienden' van Job zwijgen. Hun redeneringen ketsen af op het *vasthouden aan zijn gerechtigheid* door Job, hoewel dat in hun ogen niet anders is dan halsstarrig vasthouden aan een verborgen zondig leven.

Zij hebben niet anders te bieden dan de '*bediening naar het vlees*', de '*bediening naar de letter*', de '*bediening des doods*', de '*bediening der veroordeling*', later geschreven op '*stenen tafelen*' (2Cor.3).

Tegenover de 'bediening naar het vlees' staat echter de '*bediening naar de Geest*'. Deze is niet op stenen tafelen geschreven, ook niet met inkt, maar door de Geest van de levende God geschreven op de '*tafelen van vlees in het hart*'. De *bediening van de Geest, die levend maakt*. De '*bediening van het nieuwe verbond*', de '*bediening, die rechtvaardigheid bewerkt*'. En de heerlijkheid van deze bediening is overvloedig in heerlijkheid (2Cor.3).

- **De vierde vriend**

De **laatstgenoemde vriend** van Job is een typering van deze bediening naar de Geest. Hij is geheel anders dan de andere drie. Hij is een nakomeling van Nahor, de broer van Abraham. Hij komt pas in Job hfdst 32 naar voren. Zijn naam is **Elihu** (*Hij is mijn God!*).

De andere drie 'vrienden' zijn oud en bezadigd, evenals hun bediening. Elihu echter is nog jong en hanteert de nieuwe, jonge uitgangspunten van de Geest van het leven. Elihu redeneert niet vanuit menselijke traditie, ervaring of verdienste. Hij spreekt door de Geest van God. Hij staat niet op één lijn met de andere drie. Hij brengt het denken van Job in de richting van God.

Johannes de Doper was ook zo'n Elihu. Hij ging uit in de geest en de kracht van Elia (Elihu) (Matth.11: 10-14; Luk.1: 17).. Hij wees op degene, die na hem komen zou, Jezus.

Zo spreekt ook in ons hart de 'Elihu' (Geest van God) en leidt ons in alle waarheid, daar waar menselijke redeneringen het moeten laten afweten. De 'stem van Elihu' wijst altijd omhoog. Het is wel belangrijk om deze stem ruimte te geven en niet te laten onderdrukken door de vele stemmen van de 'bediening naar het vlees'.

*_*_*_*_*

Aandachtpunten in het boek Job in het licht van het Evangelie van Jezus Christus

(een serie bijbellessen uit het boek Job)

Het 'einde' van Job

Les 6

In het N.T. van de bijbel is het de apostel Jakobus, die in zijn brief relateert aan Job. In het gedeelte, waar deze schrijft over geduld in het lijden haalt hij o.a. Job aan:

'gij hebt van de volharding van Job gehoord en gij hebt uit het einde, dat de Here deed volgen, gezien dat de Here rijk is aan barmhartigheid en ontferming'

(Jak.5: 11).

Hoewel Job in zijn bittere omstandigheden en smaad, die hij had te verduren, de invloed van God niet ervoer, was Deze steeds heel dichtbij om hem te beschermen. Hij is altijd nabij hen, die Hem vrezen en Hij let op hun hulpgeroep:

'De Here is nabij allen die Hem aanroepen in waarheid. Hij vervult de wens van wie Hem vrezen, Hij hoort hun hulpgeroep en verlost hen' (Ps 145: 18,19).

God staat geheel aan de kant van Job, al ervaart deze dat niet in zijn lijdensperiode. Hij legt Job geen juk op, maar Hij helpt hem om het juk dat de duivel hem doet ondergaan, te dragen. Tegelijk wordt Job liefdevol door God gecorrigeerd, als hij in zijn moeiten en beperkt inzicht in wat hem overkomt, zijn bittere smart naar buiten brengt.

God bepaalt Job aan de hand van voorbeelden uit de schepping bij zijn gebrek aan inzicht. Hij noemt licht en duisternis, hemel, zee en aarde, winden, wolken en sterren, leven en dood, allerlei wilde dieren en het onvermogen van de mens om aan deze dingen maar het minste aan te kunnen sturen.

De Here God opent aan de hand van deze voorbeelden de ogen van Job en ook van ons voor de realiteit in de geestelijke wereld. De specifiek genoemde monsterdieren: de *behemoth* (*groot dier* 40: 10 sv) en de *leviathan* (*watermonster* 40: 20 sv) typeren geestelijke werkelijkheden uit het rijk der duisternis, waar de mens mee geconfronteerd wordt, vaak zonder het zich bewust te zijn.

De *behemoth* (*NBG nijlpaard*) duidt dan op het *'beest uit de aarde'* en de *leviathan* het *'beest uit de zee'*, welke in de profetie van het boek Openbaring van Jezus Christus genoemd worden. Ze typeren respectievelijk de *antichrist* (het *'beest uit de aarde'*) en de *'geest van de antichrist'* (het *'beest uit de zee'*), de geest, waaraan deze zijn macht ontleent. Deze *antigoddelijke geest* is de tegenhanger van de *heilige Geest van God*, welke de ware christenen vervult (Op.13).

De geest van de antichrist is het monster dat zich roert in de diepte der zee, welke het rijk van de Doodsmacht aanduidt. Van daaruit worden de occulte krachten door de antichrist ontbonden, welke de wereld van de mens overspoelen. Door deze krachten, gepaard met tekenen en wonderen, vestigt de antichrist zijn heerschappij op aarde. En zoals het *evangelie van Jezus (de) Christus* de boodschap is, welke de mens naar de wáre God toe voert, zo voert het '*evangelie*' van de antichrist de mens (op vaak subtiele wijze) naar de antigod toe, wiens naam is *Dood*.

De Dood(smacht) is als gevolg van de zondeval van de éérste mens in de wereld gaan heersen en zijn claim ligt sindsdien op alle mensen, die nog niet innerlijk *wederom geboren* zijn door geloof in Jezus Christus, dus nog niet zijn '*ontwaakt uit de slaap en opgestaan van tussen de doden uit*' (Rom.5: 12-14; Ef. 5: 14 letterlijk).

De *aardse mens* is door de claim van de Dood gevangen in '*stof*' (elementen waaruit de zichtbare dingen zijn samengesteld) en wanneer diens lichaam na het sterven tot stof zal wederkeren, blijft zijn innerlijke mens gevangen in de claim van de Dood. De *hemelse mens* echter is door de wedergeboorte als gevolg van persoonlijke bekering en geloof vrijgekomen '*uit de macht der duisternis en overgezet in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde*' (Col.1: 13).

Voor deze innerlijke mens geldt dat hij de dood in eeuwigheid niet zal zien of smaken (Joh.8: 51,52). Aan deze mens verbindt God zich door Zijn Geest, waardoor de '*mens-in-Christus*' ontstaat. Hij vestigt door middel van deze '*mens-in-Christus*' Zijn recht in de *hemel* (de wereld der geesten) en van daaruit op de *aarde* (de wereld van de éérste (natuurlijk georiënteerde) mens).

Zoals de uiterlijke mens '*stof*' is, dat tot '*stof*' zal wederkeren, zo is de hemelse (innerlijke) mens '*geest uit God*' (*wederom geboren uit het woord van God*), welke tot God terugkeert, nadat het Woord heeft bewerkt, waartoe Hij het heeft uitgezonden (Rom.11: 36).

***'Want zoals de regen en de sneeuw van de hemel neerdaalt en daarheen niet weerkeert, maar doorvochtigt eerst de aarde en maakt haar vruchtbaar en doet haar uitspruiten en geeft zaad aan de zaaier en brood aan de eter, alzo zal Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn; het zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt en dat volbrengen, waartoe Ik het zend'* (Jes.55: 10,11).**

God toonde aan Job in beelden de achtergrond van de geestelijke wereld, van waaruit de dingen in de zichtbare wereld worden bestuurd. Job was een prototype van de hemelse mens, zonder zelf kennis te hebben van de werkelijke achtergrond van de dingen. Hij troost zich met de correctie, die God hem geeft en Die hem een nieuw perspectief laat zien. Hij belijdt:

'Ik zag de dingen verkeerd. Ik sprak zonder inzicht over dingen, die ik niet begreep. Ik vraag U: Onderricht U mij. Ik sprak en dacht over U zonder U echt te kennen, maar nu heeft mijn oog U aanschouwd' (Job 42: 3-5).

Wij mogen het gegeven van Job hanteren om zelf ook inzicht te verwerven in de dingen achter de dingen, als we ons maar open stellen voor de waarheid. De duivel bespeelt zo mogelijk de gezindheid van ons 'vlees' en verduistert en omsluiert wat onze God bedoelt, zodat we dat maar niet zullen verstaan en daardoor vrij worden in ons denken. De Geest van onze God echter ontsluiert door het levende Woord het raadsbesluit ('*eeuwig voornemen*') van God en de hemelse realiteiten worden dan aan de hemelse mens duidelijk.

Zo worden aan de gemeente op aarde Elihu's gegeven: apostelen, profeten, herders, leraars, evangelisten, om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, d.i. tot opbouw van het '*lichaam van Christus*' (Ef.4: 11,12). Het zijn de wegbereiders voor het Woord van God zelf, zodat dit zich kan openbaren. Dit woord, dat allereerst 'vlees' is geworden in onze Heer Jezus, wordt ook 'vlees' in hen, die de goede Herder roept als Zijn eigen schapen. Zij gaan naar buiten en volgen Hem, omdat zij '*Zijn stem*' kennen, dus Zijn evangelie horen en aanvaarden in hun persoonlijk leven (Joh.10: 3-4).

Dit *levende Woord van God* kan alleen door de *Geest der waarheid* worden geopenbaard. Menselijke wijsheid kan nuttig en bruikbaar zijn, maar om de onnaspeurlijke rijkdom van het Woord der waarheid te openbaren, is de *Geest der waarheid* nodig.

In alle druk en narigheid riep Job uit:

'Ik weet, dat mijn Losser leeft en dat Hij ten laatste (= in het laatste der dagen) op het stof (= op aarde) zal optreden. En al is mijn huid geschonden, toch zal ik uit mijn vlees God aanschouwen. Mijn eigen ogen zullen zien en mijn nieren in mijn binnenste smachten van verlangen' (Job 19: 25-27).

God leidde Zijn knecht naar deze ervaring toe, hoewel Job dit zelf nog niet besefte en dacht aan een verre toekomst. Later zou hij echter uitroepen: ***'Slechts van horen zeggen had ik van U vernomen, maar nu heeft mijn oog U aanschouwd'*** (Job 42: 5).

Geestelijke ervaringen moeten we niet naar later verschuiven. *'Nú is het de tijd van het welbehagen, nú is het de dag van het heil', want de 'genade Gods is verschenen, heilbrengend voor álle mensen'*, dus zeker voor ons (Titus2: 11; 2Tim.1: 9b,10).

Wij mogen van Job leren om God te zien, ook als we in uiterlijk moeilijke omstandigheden verkeren. Als we Hem nog niet zien, laten we dan *'ogenzalf kopen om onze oogleden te bestrijken'* (Op.3: 18).

Job wordt door God geheel gerehabiliteerd t.o.v. zijn 'vrienden'. Jakobus zei: *'let op het einde van Job'*. De drie 'vrienden' van Job worden echter niet door Gods toorn verworpen, maar Hij stuurt ze naar Job toe, zodat deze voor ze kan *bidden*, in plaats van op één of andere manier *wraak* op ze te nemen. Ook daarin zit een diepe les, ook voor ons.

En aan het gebed van Job als rechtvaardige wordt kracht verleend. Niet alleen aan Job wordt een **'dubbel deel'** vergoed: een nieuw lichaam, een nieuw bezit, een nieuw gezin, een nieuwe bediening, een dubbele rijkdom, enz. (vgl 1: 2,3 met 42: 12,13) . Ook aan zijn menselijke 'tegenstanders' wordt barmhartigheid bewezen. Zijn hele familie en alle vroegere vrienden en bekenden delen in zijn herstel en komen hem troosten. 'De Here bracht een keer in het lot van Job, toen hij voor zijn vrienden gebeden had' (42: 10).

Zo typeert Job de grote barmhartigheid van onze God, die geldt voor alle mensen. Hij immers is een God van verzoening voor allen die tot Hem komen. Hij gaf Job de bediening van de verzoening en Hij heeft ook ons deze bediening gegeven (**lezen: 2Cor.5: 18,19**).

Ook als wij als christen te lijden hebben, mogen we dus troost putten uit het boek Job. We mogen hem als voorbeeld nemen, evenals de gelatenheid en het geduld van alle profeten, die in de Naam des Heren gesproken hebben. Die volhard hebben, net als Job. We hebben uit het einde, dat de Here deed volgen, zien dat Deze rijk is aan barmhartigheid en ontferming.

Uit de geschiedenis van Job leren we geduld te hebben, juist in moeilijke perioden. De *'kostelijke vrucht van het land'* groeit en rijpt, ook in de perioden van (geestelijke) droogte. En *'vroeg en laat'* zal de regen er weer op vallen om de vrucht te doen rijpen. Laten we daarom niet zuchten tegen elkaar om alles wat negatief is, zodat we niet verkeerd beoordeeld moeten worden. Laten we onze harten versterken. Onze Rechter staat voor de deur. De komst des Heren is nabij!

Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard blijken te zijn bij de komst van onze Here Jezus Christus. Hij die u roept, is trouw en doet Zijn belofte gestand (1Thess.5: 23,24).

Tot zover de serie bijbellessen uit het boek Job.

